

AZ EAEG ÁTALAKULÁSA, ILLETVE A EUROPEAN ASSOCIATION OF GEOSCIENTISTS & ENGINEERS MEGALAKULÁSA

Az EAEG, vagyis a *Nyersanyagkutató Geofizikusok Európai Egyesülete* 1951-ben alakult Hollandiában, alapítói főleg a Shell geofizikusai voltak és az egyesületben a nyersanyagkutató geofizika természetéből következően mindvégig a szénhidrogénipar képviselői és érdekei domináltak, háttérét pedig elsősorban a kőolajipar multinacionális óriásai adták. Így a földtani, geofizikai és tároló mérnöki szaktudásnak a szénhidrogén-kutatásban kialakuló és egyre inkább igényelt integrációja már évekkel ezelőtt éreztette hatását a szervezetben. Ennek első látványos jeleként az EAEG kezdeményezésére és hathatós anyagi támogatásával 1989-ben megalakult egy újabb egyesület az EAPG, vagyis a *Szénhidrogén-kutató Földtani Szakemberek és Mérnökök Európai Egyesülete*. Az EAPG megalakulásától kezdve a két egyesület kapcsolata nagyon szoros volt, jelentős átfedések voltak tagságaik között, közösen használták a hollandiai (Zeist) egyesületi titkárságot és közös lapként adták ki a *Firs Break* című havonta megjelenő, szakcikket és a kőolajipar kutatási vonalának híreit közlő lapot.

Az egyesületek korábbi, mindenekelőtt a kőolajipari érdekeket képviselő vezetése azonban nem volt teljesen elégedett az így kialakult új struktúrával. Elégedetlenségüket az EAPG-nek a vártnál sokkal lassabb növekedése is növelte — az EAPG hat év alatt nem érte el az ezer fős taglétszámot. Ezért egy úgynevezett „task force”-ot hoztak létre a kérdés vizsgálatára és új javaslatok kidolgozására. Ennek a „task force”-nak tagjai az EAEG és az EAPG akkori elnökei: Ingebret GAUSLAND (Statoil) és Franz X. FÜHRER (Geco-Prakla), valamint az EAEG titkárpénztárosa: Jean-Claude GROSSET (CGG), az EAPG akkori alelnöke: Odd SKONTORP (Statoil) és az EAEG szervező titkára: Evert VAN DER GAAG voltak. (VAN DER GAAG később nyugdíjba ment és helyét utóda, Erik H. BORNKAMP vette át.)

A „task force” a két egyesület egyesítését ajánlotta. Ezt a következőkkel indokolták:

„Az EAEG és az EAPG szoros és sikeresen működött együtt a közös évenkénti konferenciák és „workshop”-ok rendezésében, a hivatalos lap kiadásában és a titkárság igénybevételében. Úgy gondoljuk, hogy tagságaink javára ez az együttműködés tovább javulhat a két egyesületnek az új EAGE-be történő összeolvadása révén.

Már ma is jelentős átfedés van a két egyesület között. Az EAGE létrehozásával a korábbi két egyesületnek egységes tagsága lesz. Az új struktúra szorosabb koordinációval jobban kell szolgálja a tagságot, elkerülve a szükségtelen költségnövekedéseket.

Erőforrásaink összeadásával erősebb szervezetet tudunk kialakítani, amely ugyanakkor rugalmasabb lesz a szakmai aktivitás és munka gyakorlat jövőbeni változásaihoz történő alkalmazkodásban.

Egy olyan kor, amikor az olaj- és gázkészletek kutatása és feltárása egyre nehezebb lesz, amikor az olajárak alacsonyok és gyorsan változnak, amikor a környezetvédelmi problémák egyre nőnek, a problémák multidiszciplináris megközelítését és a magasan képzett földtani szakemberek és mérnökök szoros együttműködését követeli meg mind a szolgáltató vállalatoknál és olajtársaságoknál, mind az intézetekben és egyetemeken, mind pedig az országok kormányaiban. Mindnyájunknak egy szélesebb kapcsolathálózatra van szükségünk, hogy lépést tarthassunk a szakma legújabb fejleményeivel. A jövő új eredményeket és jó ötleteket követel a földtudományi és a kőolajipari kutatások, eljárások és műveletek terén és megköveteli az egyes szakterületek között a kommunikáció és az együttműködés képességét is. Egyesületünknek ezért jobban kell tükröznie azokat a szakmai követelményeket, amelyeket a szakmánk számára kihívásokkal teli jövőben tagságunkal szemben támasztanak a modern kutatás és művelés terén.”

Kidolgozták az új egyesület alapszabályát és szervezeti felépítését is. Eszerint a régi egyesületek mint az új egyesület szakosztályai működnek tovább, vezetőségük szakosztályvezetőséggé válik. Az új egyesület vezetősége az úgynevezett „Board” lesz, ami körülbelül az MGE Elnökségének felel meg.

A szakmai okokon túl az átszervezésnek volt még egy sokkal gyakorlatiasabb oka is, amiről a teljesség kedvéért szintén említést kell tenni. Az EAEG, majd EAEG—EAPG évenkénti geofizikai kiállítással összekötött konferenciái (Meeting and Technical Exhibition) a nyolcvanas évek végétől egyre sikeresebbek lettek anyagilag. Profitot termeltek, amire a holland törvények szerint nonprofit szervezetként bejegyzett EAEG nem tehetett szert. A jövedelmet év végére mindig le kellett volna nulláznia. Így az egyesületek válaszul elé kerültek, vagy megtartják eddigi nonprofit egyesületi jellegüket és ekkor le kell mondjanak rendezvényeik anyagi eredményéről, vagy átalakulnak valamilyen profitorientált szervezetté, hogy megtarthassák a pénzt szűkösebb esztendőkre. Az SEG 30%-os taglétszám csökkenése és ebből adódó anyagi gondjai figyelmeztetőleg hatottak — jó lenne tartalékokat képezni, amíg jól megy az egyesületnek. Ezért a korábban VAN DER GAAG személyére korlátozó titkárság, amely a rendezvényeket helyi professzionális rendezvényszervező ügynöksé-

gek segítségével rendezte, átalakult egy ma már kilenc fős irodává és maga vette kezébe a rendezvények szervezését. Ez először Stavangerben, majd Bécsben is igen komoly eredményt hozott, amit nem lehetett már a régi szervezeti rend szerint továbbra is kivonni az adózás alól.

Így az átszervezés részét képezi a titkárságnak az EAGE tulajdonában lévő profitorientált rendezvény-szervező és kiadványkiadó vállalatokká történő szervezése is.

Az összeolvadást megszavaztatták a tagsággal és a szavazás pozitív végeredménye után 1995. január 1-től az EAGE az EAEG és az EAPG örökébe lépett. Az EAGE elnöksége — a „Board” — nyolc tagú:
Elnök: Ingebret GAUSLAND (az EAEG volt elnöke),
Alelnök: Franz FÜHRER (az EAPG volt elnöke),
Volt elnök: ez a hely jelenleg betöltetlen,
Titkár-pénztáros: Jean-Clude GROSSET (az EAEG titkár-pénztárosa),
Publikáció felelős: George LECKIE (az EAPG főszerkesztője),
Szakmai program felelős: Derk FEENSTRA (az EAEG szakmai program felelőse),
EAEG Szakosztály-elnök: BODOKY Tamás,
EAPG Szakosztály-elnök: Odd SKONTORP.

A titkár-pénztáros egyben a szakosztályok titkár-pénztárosaiból álló *Gazdasági Bizottság* vezetője is és ugyanígy épül fel a *Publikációs Bizottság* és a *Program Bizottság* is. Az Elnökség mellett működik egy laza szervezetű és nem túl széles jogkörrel rendelkező *Tanácsadó Testület*.

A szakosztályok *Council*-jai megszűntek, helyettük *Szakosztályi Tanácsadó Bizottságok* alakulnak lényegesen kisebb jogkörrel.

Megszűnt önálló alapítványként működni a *PACE Alapítvány* is (Hollandiában ugyanis az alapítványokba történő befizetéseket is súlyos adók terhelik), a jövőben mint az EAGE egy bizottsága fogja munkáját folytatni (így az általa kiosztott támogatások költségként számolhatók el).

Az átalakulás szükségességét az elkövetkező éveknek kell majd igazolniuk. Az egyesületekben mindenesetre erős kétségek kísérték a fejleményeket. A szavazás során például az EAEG-ben szokásos 1—2% helyett 20%-os volt az ellenszavazatok aránya, ami eddig példa nélkül állóan magas. A kétségek azonban csak a szervezeti átalakításokkal kapcsolatosak, az átalakítás gazdasági vonatkozásaiban teljes az egyetértés.

Bodoky Tamás